

Vragen en antwoorden informatiewandeling Laagbroek

Op 25 februari en 9 maart 2022 heeft Natuurmonumenten de plannen voor Laagbroek tijdens informatiewandelingen toegelicht. Ook werden er vragen gesteld en suggesties gedeeld. Die worden hieronder beschreven.

Tussen de bosrand en het akkerperceel aan de Hulsweg liep vroeger een wandelpad. Wordt die historische wandelverbinding meegenomen in het project?

Dat is nu niet voorzien. De huidige situatie (in eigendom van gemeente Weert) blijft ongewijzigd. Mocht er vanuit de omgeving behoefte zijn om deze wandelverbinding terug te brengen, dan kan dit kenbaar worden gemaakt aan gemeente Weert en kunnen de mogelijkheden voor de toekomst worden bekeken. Bij doorvragen geven de deelnemers aan de informatiewandelingen aan het oude pad op deze plek niet zozeer nodig/belangrijk te vinden. Op andere plekken is het wel fijn als er aandacht is voor oude padenstructuren en cultuurhistorische landschapselementen. Anderzijds is het voor de natuur belangrijk om robuuste rustgebieden te behouden.

Waarom is het zo belangrijk dat de voedingsstoffen (nutriënten) afgevoerd worden?

Door verdroging van het gebied komen voedingsstoffen vrij. Een teveel aan voedingsstoffen zorgt ervoor dat het bos en de natuur verruigen. Dit proces is ter herkennen aan onder andere meer bramen en brandnetels. De karakteristieke plantensoorten van vochtige bossen komen hierdoor in de verdrukking en verdwijnen langzaam maar zeker. De maatregelen die we willen uitvoeren zorgen ervoor dat water langer in het Laagbroek wordt vastgehouden. Ook worden voedingsstoffen straks beter afgevoerd, door het dempen van greppels die haaks liggen op de richting waarin het water door het gebied stroomt. Allerlei (plant- en dier)soorten die van oudsher in het gebied thuishoren, gedijen goed in een voedselarm gebied en krijgen zo meer kansen. Denk aan typische moerasplanten als pinksterbloem, gele lis, stijve-, ijle- en elzenzegge en holpijp, maar ook bijzondere vogels als de blauwborst en bosrietzanger.

Op dit moment stroomt een deel van de landbouwfwatering nog door het natuurgebied. Dat water bevat veel voedingsstoffen en overschotten van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen. Ter hoogte van het landbouwperceel aan de Hulsweg passen we daarom in overleg met de eigenaar de greppel aan zodat het voedselrijke water niet meer het natuurgebied instroomt, maar de andere kant opgaat en rechtstreeks afwatert op de Noodbeek.

Waar komt de grond vandaan voor het opvullen van ontwateringsloten?

De aannemer die het werk gaat uitvoeren, bepaalt straks waar de grond vandaan komt. Wel moet de grond van dezelfde kwaliteit en samenstelling zijn als de reeds aanwezige grond in het natuurgebied. Een deelnemer komt met de suggestie om de grond die vrijkomt bij de werkzaamheden in Roukespeel (tijdens het afgraven van percelen) te gebruiken in Laagbroek. Die optie is niet mogelijk, omdat deze grond te voedselrijk is. Een andere deelnemer oppert om gebiedseigen grond te gebruiken, bijvoorbeeld door een (salamander)poel in het gebied te maken. Natuurmonumenten heeft deze suggestie bekeken. Daarbij is geconstateerd dat er voldoende poelen in het gebied aanwezig zijn en dat er geen aanleiding is om nieuwe poelen te maken.

Worden de rabatten ook dichtgemaakt?

Nee, aan de rabatten komen we niet. Alleen de ontwateringsloten van de rabatten gaan we dempen.

Wordt er aan de andere kant van het bos ook gewerkt aan de rabatten?

Nee, er wordt alleen gewerkt in het bosgebied aan de zijde Laagbroekstraat.

Hoeveel kuub grond moet er worden verzet?

In totaal gaat het om circa 2000 m³. Dat zijn ongeveer 135 vrachtwagens/ trekker met kar.

Gaan er ook bomen weg?

Bomenkap is geen onderdeel van de werkzaamheden. Er zal echter één populier worden weggehaald aan de Hulsweg om een greppel te kunnen aanleggen. Deze greppel passen we aan om ervoor te zorgen dat het voedselrijke landbouwwater niet meer door het natuurgebied stroomt maar rechtstreeks op de Noodbeek afwatert, die weer via de Dijkerpeel afwatert op de Nieuwe Leukerbeek. De populier is deels verrot, heeft zijn langste tijd gehad en zal - als deze niet zou worden gekapt - naar verwachting snel omvallen. Om te kunnen met werken met machines zullen daarnaast overhangende takken langs de greppels worden opgesnoeid / weggehaald.

Verder is door de maatregelen die we in 2022 willen gaan uitvoeren niet direct bomensterfte te verwachten, maar ook niet uit te sluiten. Op den duur kan er op gronden van Natuurmonumenten op de laagste delen een verschuiving van boomsoorten plaatsvinden: wilg en els kunnen op de lange termijn vaker voorkomen dan eik en es. Deze laatste soorten kunnen langzaam afnemen. Als dit natuurlijke proces gaat optreden, dan duurt dat jaren en gaat heel geleidelijk aan.

Welke overlast ontstaat tijdens de uitvoering van werkzaamheden?

Tijdens de uitvoering kan er overlast ontstaan door machines en werkverkeer. De aannemer zal via de openbare weg - vanaf de IJtervoorterweg, het Hennenstraatje en de Venboordstraat via de Laagbroekstraat - het gebied in rijden. Tijdens de werkzaamheden zullen er waarschuwingborden geplaatst worden op de recreatieve routes. Gedurende verschillende werkdagen zal de Laagbroekstraat tijdelijk afgesloten worden om te voorkomen dat er onveilige situaties ontstaan. Het (wandel)verkeer wordt dan omgeleid met borden.

Blijft het gebied tijdens en na de werkzaamheden gewoon toegankelijk voor wandelaars?

Alleen de bestaande zandwegen zijn momenteel toegankelijk voor wandelaars. Het gebied waar gewerkt wordt, is rustgebied en niet toegankelijk voor wandelaars. Dat blijft zo.

Waarom is het water in de sloten bruin?

Het gaat hier om ijzerrijk grondwater. Vooral grondwater uit broekbossen bevat veel ijzer dat oxideert als het in aanraking komt met lucht. Dit ijzer verbindt fosfaten en andere mineralen wat een mooie natuurlijke vorm van buffering is en de natuur ten goede komt. Het is dus een natuurlijk proces.

Wat gebeurt met de stapels takhout (overblijfselen van eerdere werkzaamheden) in het gebied?

Een deel daarvan wordt nog weggehaald. Dat kon niet eerder gebeuren omdat het te nat was. Dood hout is belangrijk voor de biodiversiteit. De takkenstapels zijn een goede plek voor allerlei insecten, vogels en andere zoogdieren om in te schuilen of te nestelen. Maar er ligt nu te veel. Na het broedseizoen (half maart – half juli) halen we een deel van het takhout weg.

Wordt er in het Laagbroek ook gechopperd, net zoals bij de Roukespeel?

Bij chopperen wordt de bovenste voedselrijke laag bij percelen weggehaald. Dat is wel een maatregel in het plan voor Roukespeel, maar geen onderdeel van het huidige plan voor Laagbroek. In de toekomst willen we dit mogelijk wel doen, als vervolgstap.

Wat is een voorde (zoals opgenomen op de maatregelenkaart)?

Een voorde is een doorwaadbare plaats. Die zijn er nu al in het bosgebied bij de rabatten. Het zijn als het ware doorgangen die worden gebruikt als oversteekplaats, om van de ene naar de andere kant te komen (bijvoorbeeld met machines tijdens werkzaamheden voor natuurbeheer).

Is het een doelstelling van het project om veenvorming te herstellen?

Dat is nu niet aan de orde. Op deze plek is geen sprake meer van veen. Natuurmonumenten ziet voor de verdere toekomst veenvorming (doorstromingsveen) wel als hoger doel. Hiervoor moet er meer natuurlijke grondwaterstroming komen en moet het water van betere kwaliteit, dus schoner zijn.

Is er ook aandacht voor de abiotische waarde van het landschap en natuurlijk reliëf?

In het gebied is weinig reliëf aanwezig met uitzondering van hoogteverschillen (oude meanders) langs de beek. De werkzaamheden beïnvloeden dit reliëf niet. Ook het op verzoek van een agrariër aanvullen van grond op een agrarisch perceel is geomorfologisch geen probleem omdat hier geen historisch reliëf (meer) te zien is. Wel worden greppels gedempt.